

RJEŠENJA PROBNOGA ISPITA DRŽAVNE MATURE IZ **POVIJESTI**
U ŠKOLSKOJ GODINI 2023./2024.

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
1.	D
2.	D
3.	B
4.	D
5.	D
6.	B
7.	A
8.	D
9.	B
10.	B
11.	B
12.	D
13.	B
14.	D
15.	A
16.	D
17.	A
18.	B
19.	C
20.	C
21.	C
22.	A
23.	B
24.	D
25.	D
26.	C
27.	C
28.	B
29.	C
30.	C
31.	A
32.	B
33.	D
34.	D
35.	A
36.	A
37.	C
38.	B
39.1.	D

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
39.2.	D
40.1.	B
40.2.	C
41.1.	B
41.2.	B
42.1.	D
42.2.	B
43.1.	C
43.2.	D
44.1.	D
44.2.	D
45.1.	A
45.2.	B
46.1.	C
46.2.	B

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR				
47.1.	Model točnoga odgovora: Povijesni je izvor nastao u vrijeme Rata za neovisnost (1775. – 1783.) u kojemu je 13 kolonija s istočnoga dijela sjevernoameričkoga kontinenta uspjele izboriti neovisnost od Velike Britanije. Nakon otkrića tzv. novoga svijeta stanovnici mnogih europskih država nastojali su naseliti to područje. Najveći kolonizatori Sjeverne Amerike bili su Francuzi i Englezi, dok su ostali europski narodi bili usmjereni uglavnom prema Srednjoj i Južnoj Americi. Prvi engleski kolonisti 1607. osnovali su grad Jamestown kao temelj buduće prve kolonije. Suparništvo oko prevlasti na novome kontinentu uzrokovalo je ratove među vodećim europskim državama poput Sedmogodišnjega rata u kojemu je nakon pobjede nad Francuskom Engleska stekla prevlast nad sjevernoameričkim kontinentom. Društveni i gospodarski odnosi razvijali su se u sasvim drugačijim okolnostima nego u Europi. U kolonijama je prevladavalo građanstvo, a feudalna društvena ovisnost bila je nepoznanica američkomu društvu. Velike razlike uočavale su se unutar samih kolonija – sjeverne kolonije obilježava gospodarski razvoj izgrađen kroz trgovinu, obrt i manufakturu te slobodu bijelih europskih doseljenika, dok su na jugu osnova gospodarskoga napretka bile velike plantaže duhana i pamuka kojima je robovski rad crnačkoga stanovništva dodatno pojačavao konkurentnost. Unatoč razlikama i južne i sjeverne kolonije bile su ogorčene velikim iskorištavanjem engleske metropole. Povlašteni položaj engleskih trgovaca i monopol koji su imali u trgovini te velika porezna opterećenja kolonista bili su uzrok promjena. Američko građanstvo željelo je unaprijediti svoj položaj i izjednačiti se u povlasticama s engleskim poduzetnicima. Engleski parlament je to onemogućavao nametanjem novih zakona i poreznih opterećenja. Nezadovoljni razvojem političkih prilika predstavnici kolonija sazvali su 1774. godine Prvi kontinentalni kongres u Philadelphiji na kojemu su raspravljali o mjerama obrane i otpora engleskoj vlasti te izrazili želju za osamostaljenjem od Velike Britanije. Većina Amerikanaca bila je za rješavanje problema pregovorima, ali je engleski kralj George III. to odbacio. Američki rat za neovisnost počeo je bitkom kod Lexingtona nedaleko od Bostona. Rat je bio iscrpljujući za obje strane. Na strani Britanaca borili su se lojalisti, a prekretnicu je donijelo to što su se Francuska, Nizozemska i Španjolska uključile u rat na strani kolonija kako bi umanjile moć Velike Britanije. Amerikanci su nakon prvih pobjeda nad Britancima prihvatili rezoluciju o odcjepljenju i 4. srpnja 1776. godine objavili Deklaraciju o neovisnosti kojom su raskinute sve veze s Velikom Britanijom te je proglašena sloboda nove države. Tim dokumentom ističu se osnovna ljudska prava, zajamčena zakonom te mogućnost slobodnoga izbora i promjene vlasti od strane građanstva. Mirom u Parizu iz 1783. godine Velika Britanija priznala je neovisnost sjevernoameričkim kolonijama te su tako nastale Sjedinjene Američke Države. <table border="1" data-bbox="359 1836 1404 2060"><tr><td>3 boda za ispravno određeno vrijeme i kontekst te ispravno objašnjena 4 ili 5 pojmova</td></tr><tr><td>2 boda za ispravno određeno vrijeme i kontekst te ispravno objašnjena 2 ili 3 pojma</td></tr><tr><td>1 bod za ispravno određeno vrijeme i kontekst te ispravno objašnjen 1 pojam</td></tr><tr><td>0 bodova netočan odgovor ili nema odgovora</td></tr></table>	3 boda za ispravno određeno vrijeme i kontekst te ispravno objašnjena 4 ili 5 pojmova	2 boda za ispravno određeno vrijeme i kontekst te ispravno objašnjena 2 ili 3 pojma	1 bod za ispravno određeno vrijeme i kontekst te ispravno objašnjen 1 pojam	0 bodova netočan odgovor ili nema odgovora
3 boda za ispravno određeno vrijeme i kontekst te ispravno objašnjena 4 ili 5 pojmova					
2 boda za ispravno određeno vrijeme i kontekst te ispravno objašnjena 2 ili 3 pojma					
1 bod za ispravno određeno vrijeme i kontekst te ispravno objašnjen 1 pojam					
0 bodova netočan odgovor ili nema odgovora					

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR				
47.2.	Model točnoga odgovora: Povijesni izvor bio je prvenstveno namijenjen stanovništvu kolonija, a neposredno vlastima i narodu Velike Britanije. Također, izvor je mogao biti namijenjen i europskim narodima kako bi im pokazao stanje u područjima izvan Europe. Svrha izvora bila je obrazložiti razloge pobune/rata za neovisnost, a poruka da građani imaju pravo promijeniti neadekvatne predstavnike vlasti koji štete državi i građanima. <table border="1" data-bbox="363 658 1399 913"><tr><td data-bbox="363 658 1399 732">3 boda za ispravno određenje svih triju zadanih elemenata (namjena, svrha i poruka)</td></tr><tr><td data-bbox="363 732 1399 804">2 boda za ispravno određenje dvaju od triju zadanih elemenata (namjena, svrha i poruka)</td></tr><tr><td data-bbox="363 804 1399 875">1 bod za ispravno određenje jednoga od triju zadanih elemenata (namjena, svrha i poruka)</td></tr><tr><td data-bbox="363 875 1399 913">0 bodova netočan odgovor ili nema odgovora</td></tr></table>	3 boda za ispravno određenje svih triju zadanih elemenata (namjena, svrha i poruka)	2 boda za ispravno određenje dvaju od triju zadanih elemenata (namjena, svrha i poruka)	1 bod za ispravno određenje jednoga od triju zadanih elemenata (namjena, svrha i poruka)	0 bodova netočan odgovor ili nema odgovora
3 boda za ispravno određenje svih triju zadanih elemenata (namjena, svrha i poruka)					
2 boda za ispravno određenje dvaju od triju zadanih elemenata (namjena, svrha i poruka)					
1 bod za ispravno određenje jednoga od triju zadanih elemenata (namjena, svrha i poruka)					
0 bodova netočan odgovor ili nema odgovora					
47.3.	Model točnoga odgovora: 1. Poštovanje mišljenja čovječanstva zahtijeva da narod objave razloge koji su ga potakli na odvajanje. 2. Prošlost sadašnjega kralja Velike Britanije povijest je neprekidnih povreda i uzurpacija kojima je izravni cilj uspostavljanje apsolutne tiranije nad državama (kolonijama). 3. Zlouporebe engleskoga kralja spram kolonija: • Odbacio je njihovu suglasnost zakonima, najkorisniju i neophodnu za opće dobro.• Zabranio je njihovim guvernerima da usvajaju zakone od neposredne i hitne važnosti ili je suspendirao njihovo djelovanje do njegova pristanka.• Odbio je usvojiti ostale zakone o naseljavanju velikoga broja ljudi, osim ako bi se ti ljudi odrekli prava na predstavljanje u zakonodavnome tijelu.• Sazivao je zakonodavna tijela na mjestima neuobičajenim, neudobnim i dalekim od mjesta čuvanja njihovih javnih akata s ciljem zamaranja radi povinovanja njegovim mjerama.• Više puta raspustio je predstavničke domove i odbijao da poslije takvoga raspuštanja drugi budu izabrani.• Nastojao je spriječiti naseljavanje ovih država i u tu je svrhu opstruirao Zakon o primanju stranaca u državljanstvo• Opstruirao je Ministarstvo pravde odbijajući dati pristanak na zakone o uspostavljanju sudstva. <table border="1" data-bbox="363 1771 1399 1951"><tr><td data-bbox="363 1771 1399 1821">3 boda za ispravno navođenje triju primjera/elemenata</td></tr><tr><td data-bbox="363 1821 1399 1870">2 boda za ispravno navođenje dvaju primjera/elemenata</td></tr><tr><td data-bbox="363 1870 1399 1919">1 bod za ispravno navođenje jednoga primjera/elementa</td></tr><tr><td data-bbox="363 1919 1399 1951">0 bodova netočan odgovor ili nema odgovora</td></tr></table>	3 boda za ispravno navođenje triju primjera/elemenata	2 boda za ispravno navođenje dvaju primjera/elemenata	1 bod za ispravno navođenje jednoga primjera/elementa	0 bodova netočan odgovor ili nema odgovora
3 boda za ispravno navođenje triju primjera/elemenata					
2 boda za ispravno navođenje dvaju primjera/elemenata					
1 bod za ispravno navođenje jednoga primjera/elementa					
0 bodova netočan odgovor ili nema odgovora					